

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Vašíčka a soudců Mgr. Mgr. Pavla Mádra a Mgr. Hany Slané v právní věci

- žalobců:
- a) **Marta Páralová**, narozená 20. 3. 1933
bytem Viniční 2562/176, 615 00 Brno - Vilémov
  - b) **Mgr. Libuše Jeremiasová**, narozená 4. 7. 1957
bytem Slatinská 4229/69, 636 00 Brno - Židenice
  - c) **Ing. Eva Volejníčková**, narozená 19. 10. 1933
bytem Vevěří 45, 602 00 Brno
  - d) **Tomáš Volejníček**, narozený 10. 8. 1982
bytem U Zvonařky 1D, 120 00 Praha 2
  - e) **Mgr. Pavel Volejníček**, narozený 4. 4. 1968
bytem Tusarova 1537/19, 170 00 Praha 7
  - f) **MUDr. Miroslava Španělová**, narozená 16. 3. 1946
bytem Za Tesárnou 871, 691 42 Valtice
  - g) **Eva Zbořilová**, narozená 23. 9. 1943
bytem Ježkova 6, 638 00 Brno - Lesná
  - h) **Josef Krejčí**, narozený 8. 10. 1954
bytem Konrádova 2, 628 00 Brno
  - i) **Jiří Krejčí**, narozený 28. 5. 1946
bytem Jamborova 63, 615 00 Brno
  - j) **MUDr. Helena Volejníčková**, narozená 5. 7. 1944
bytem Kloboučnická 1627/7, 140 00 Praha 4

všichni zastoupeni JUDr. Jiřím Hartmannem, advokátem
sídlem Sokolovská 49/5, 186 00 Praha 8 - Karlín

proti

žalované: **Česká republika – Státní pozemkový úřad**, IČO: 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3 - Žižkov
zastoupené doc. JUDr. Janem Brodceem, LL.M., Ph.D., advokátem
sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha

o vydání náhradního pozemku, o povinnosti žalovaného uzavřít se žalobci smlouvu o převodu pozemku jako pozemkové náhrady, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu ve Znojmě ze dne 8. listopadu 2023, č. j. 4 C 134/2022-379,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v napadeném výroku I. **potvrzuje**.
- II. Ve výroku II. o nákladech řízení se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak že:
  - žalovaná je povinna zaplatit každé ze žalobkyň a) a b) na náhradě nákladů řízení částku 27 237,80 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna;
  - žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni c) na náhradě nákladů řízení částku 25 480,10 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna;
  - žalovaná je povinna zaplatit každému ze žalobců d), e) a j) na náhradě nákladů řízení částku 12 095,70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna;
  - žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni f) na náhradě nákladů řízení částku 24 332,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna;
  - žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni g) na náhradě nákladů řízení částku 44 707,20 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna;
  - žalovaná je povinna zaplatit každému ze žalobců h) a i) na náhradě nákladů řízení částku 28 409 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna;
- III. Žalovaná je povinna zaplatit každé ze žalobkyň a) a b) na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 032 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni c) na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 7 505,40 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna.
- V. Žalovaná je povinna zaplatit každému ze žalobců d), e) a j) na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 3 512,30 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

- VI. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni f) na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 7 166,40 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna.
- VII. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni g) na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 13 243,70 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna.
- VIII. Žalovaná je povinna zaplatit každému ze žalobců h) a i) na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 382,60 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jiřího Hartmanna.

Odůvodnění:

- Výše uvedeným rozsudkem soud I. stupně vyhověl žalobě žalobců tak, že nahradil projev vůle žalované ve znění uvedeném ve výroku I. napadeného rozsudku (výrok I.). Současně soud I. stupně zavázal žalovanou k povinnosti nahradit žalobcům náklady řízení v částce 1 019 890,20 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobců JUDr. Jiřího Hartmanna (výrok II.).
- Proti tomuto rozsudku soudu I. stupně podala odvolání prostřednictvím svého právního zástupce žalovaná. Ta namítá, že jsou naplněny odvolací důvody dle ust. § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e) a g) o.s.ř. V této souvislosti poukazuje na to, že ze strany žalobců nejsou splněny předpoklady k vydání náhradních pozemků tak, jak tyto předpoklady dovozuje judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího soudu ČR. Žalovaná především opakovaně poukazuje na nález Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2004, sp. zn. III. ÚS 495/02 a rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, podle kterých je možnost uspokojování restitučních nároků oprávněných osob v tzv. „náhradovém soudním sporu“ dána pouze ve zcela výjimečných případech, kdy oprávněná osoba nemůže dosáhnout uspokojení svých nároků standardní, zákonem předvídanou cestou, tj. účasti ve veřejných nabídkách vyhlašovaných žalovanou. K prokázání shora uvedených podmínek je nutno ve vztahu ke konkrétnímu případu každého konkrétního žalobce prokázat okolnosti, na jejichž podkladě lze postup žalovaného kvalifikovat jako liknavý, svévolný či diskriminační a kdy se zároveň oprávněná osoba přes svůj aktivní přístup nemůže dlouhodobě domoci svých práv. Zde žalovaná odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1787/2015 a sp. zn. 28 Cdo 1540/2015 a dodává, že tato prokázaná liknavost přitom musí ve vztahu ke každému žalobci trvat i v době uplatnění nároku před soudem (zde odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 4926/2017). Žalovaná má pak za to, že v probíhajícím řízení nebyl prokázán žádný konkrétní projev liknavosti nebo svévole žalované, pro který by alespoň některý z žalobců nebyl schopen uspokojovat svůj restituční nárok. Zde žalovaná zdůrazňuje, že soud I. stupně vydal napadený rozsudek i za situace, kdy sami žalobci opakovaně uvedli, že se veřejných nabídek účastní. Soud I. stupně údajnou liknavost žalovaného dovedl pouze na základě tvrzení žalobců o údajném nesprávném ocenění jejich restitučních nároků. Tato skutečnost však nebyla v rámci řízení prokázána a případné skutkové závěry učiněné v tomto směru nejsou patrné ani z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud I. stupně sice zmiňuje žalobci předložený znalecký posudek, ale neuvádí, zda jej považuje za správný, jaké závěry z něj učinil, a proč by mělo být současné ocenění restitučních nároků žalobců nesprávné. Žalovaná má tak za to, že soud I. stupně z tohoto důkazního návrhu zřejmě nevycházel, když v rámci odůvodnění soud I. stupně odkazuje na nespornou výši restitučních nároků žalobců a nikoli na výši jimi tvrzenou. Soud I. stupně rovněž nevzal v potaz, že někteří z žalobců tvrdí restituční nároky v naprosto stejné výši, jako žalovaný. Ve vztahu k těmto žalobcům se tak žalovaný ani nesprávného ocenění dopustit nemohl. Podle žalované pak na základě uvedeného a citované judikatury nelze žalobcům vydat náhradní pozemky v soudním řízení, jestliže jim žalovaná nijak nebrání účastnit se veřejných nabídek. Takový přístup Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

by byl nejen v rozporu se shora citovanou judikaturou, ale rovněž v rozporu s principem restitučního práva, kdy má být ke všem oprávněným osobám přístupováno stejně, bez zvýhodňování některých osob nedůvodným vydáváním pozemků mimo systém veřejných nabídek. Žalovaná má tak za to, že z uvedeného vyplývá, že žalobci s ohledem na vyličený skutkový stav podali žalobu zcela bezdůvodně, když jejich žádosti byly v maximálním možném rozsahu vyřízeny kladně, a to v čase, který nebyl nijak nestandardní či nepřiměřený. Ani po vyřízení žádosti přitom nebylo prokázáno, že by jejich restituční nárok bylo možno ocenit celou tvrzenou částkou, a žalobci namísto poskytnutí součinnosti, toto své tvrzení jen opakují v rámci zahájených soudních sporů. Z těchto důvodů žalovaná považuje závěry soudu I. stupně za neúplné, protože v rámci odůvodnění rozsudku soud I. stupně zejména zopakoval argumentaci žalobců a poukázal na jimi předložená rozhodnutí jiných soudů. Žalovaná však má za to, že soud by měl vždy v rámci konkrétního řízení závěry o rozhodných otázkách činit samostatně a nikoli poukazem na jiná soudní rozhodnutí. Pokud soud I. stupně odkazuje na další judikaturu, tato dovozuje liknavost pro případ prokázání nesprávného ocenění restitučního nároku oprávněné osoby. Taková skutečnost však ve shora nadepsaném řízení prokázána nebyla, a proto ani judikatura, na kterou v tomto smyslu odkazují žalobci není přílehlavá.

3. Žalovaná dále opětovně v návaznosti na shora vytyčené odvolací důvody poukazuje i na nesprávný postup soudu I. stupně spočívající v zahrnutí sporných skutečností, které nebyly předmětem shora nadepsaného řízení, do výroku rozsudku, resp. vyhovění žalobnímu petitu formulovaném tak, že zahrnoval i takové skutečnosti. Zde žalovaná opětovně upozorňuje, že žalobci v návrhu smlouvy, který je součástí žalobního petitu, uvedli také následující odstavec: „Nároky nabyvatelů vůči převodci na převod jiného pozemku dle zákona o půdě činí ke dni uzavření této smlouvy částku 2 985 370,63 Kč (...)“. Tato částka však neodpovídá evidované výši restitučního nároku žalobců, ale je pouze jejich tvrzením, které bylo a zůstalo v rámci soudního řízení spornou otázkou, která nebyla postavena najisto. Její zjišťování ostatně ani není nutné, jestliže hodnota požadovaných náhradních pozemků nepřevyšuje nevyčerpanou část nesporného restitučního nároku. Částka, kterou uvádějí žalobci, vychází pouze ze znaleckého posudku zpracovatele Česká znalecká a.s., který trpí množstvím obsahových i formálních vad a který v průběhu dosavadního soudního řízení ani nebyl prováděn k důkazu. Tato část výroku rozsudku tedy ani neodpovídá skutkovému závěru, který by vyšel najevo na základě provedeného dokazování.
4. Žalovaná rovněž namítá nedostatečné a ve svém důsledku tedy i nesprávné posouzení klíčové otázky tzv. lepšího práva. V případě, že by byly splněny podmínky dovozené judikaturou Nejvyššího soudu a žalobci by též prokázali existující a trvající liknavost žalované s tím, že disponují též restitučními nároky v dostatečné výši, musel by se soud před vydáním vyhovujícího rozsudku vypořádat s otázkou tzv. lepšího práva, tedy s „pořadím“ uplatněného nároku ve vztahu k uplatněným nárokům ostatních oprávněných osob. Nutnost tohoto hodnocení byla opakovaně dovozena judikaturou Nejvyššího soudu, a to včetně kritérií, která musejí být v rámci tohoto hodnocení brána v úvahu. Soud I. stupně se sice z formálního hlediska hodnocením této otázky zabýval, nicméně porovnal pouze termíny podání jednotlivých žalob, což není dle příslušné judikatury Nejvyššího soudu jediné a rozhodující kritérium. V bodě 24. odůvodnění napadeného rozsudku soud I. stupně sice zopakoval tvrzení žalobců, že v Jihomoravském kraji „mají i všichni žalobci své bydliště“ a zmínil také výši jejich údajných nesporných restitučních nároků, nicméně se v obou případech jednalo o údaje nesprávné, neodpovídající skutečnému stavu. V této souvislosti žalovaná poukazuje na to, že žalobce d) a žalobce e) mají trvalé bydliště v Praze a nejméně tedy u těchto dvou pražských žalobců neplatí závěr o jejich lepším právu před jinými oprávněnými osobami s ohledem na místo jejich trvalého bydliště. Naopak s ohledem na vzdálenost náhradních pozemků od jejich bydliště se jeví jako poměrně nepravděpodobné, že by se tyto žalobci věnovali pravidelnému zemědělskému obdělávání předmětných pozemků. Žalovaná má tak za to, že záměrem všech žalobců je spíše prodej příslušných pozemků nebo podílů na nich, stejně jako to učinili i v případech jiných pozemků vydaných v minulosti. Na základě těchto skutečností je tedy Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

nelze ve smyslu příslušné judikatury Nejvyššího soudu upřednostnit, oproti jiným osobám ve stejném postavení. Soud I. stupně tedy při hodnocení lepšího práva nevzal v potaz množství relevantních kritérií (např. zamýšlený účel nakládání s pozemkem, blízkost k dalším vydaným pozemkům – v případě žalobců se jedná o Berounsko a Rakovnicko – a další skutečnosti). Navíc nejméně ve dvou případech učinil svá hodnocení na základě porovnání nesprávných údajů (údajů, které vůbec neodpovídají skutečnému stavu). Výsledek takového porovnání tedy nemůže být relevantní a celé vyhodnocení otázky lepšího práva je proto neúplné a nesprávné, což je důvodem, resp. vadou dle ust. § 205 odst. 2 písm. d) a e) o.s.ř.

5. Žalovaná poukazuje rovněž na nesprávné rozhodnutí ohledně náhrady nákladů řízení. Primárně má za to, že žaloba by měla být s ohledem na vše uvedené zamítnuta, což by mělo mít vliv i na výrok o nákladech řízení. Ani v případě, že by odvolací soud výrok I. rozsudku potvrdil, není však podle žalované rozhodnutí o nákladech řízení správné. Podle názoru žalované především z vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen advokátní tarif) nevyplývá, že by každá z položek měla být vynásobena počtem žalobců. Advokátní tarif stanoví tarifní hodnotu, na jejímž základě následně určuje „hodnotu“ jednotlivých úkonů učiněných právním zástupcem. S ohledem na dosavadní průběh sporu, i na zcela obyčejnou logiku, je však zřejmé, že právní zástupce žalobců činil každý úkonu pouze jednou. Tedy pouze jednou se účastnil každého soudního jednání, pouze jednou psal žalobu, pouze jednou psal každé písemné vyjádření. Z tohoto pohledu by v souladu s advokátním tarifem měla být žalobcům přiznána náhrada nákladů řízení za každý úkon pouze 1x, a nikoliv vždy 7x (což je ostatně číslo, které nesouvisí ani s počtem žalobců). Obdobná situace je potom dána i ve vztahu k paušální náhradě nákladů řízení. Uvedené není nijak nespravedlivé či nepřiměřené ani ve vztahu k žalobcům a jejich právu na právní zastoupení. Žalovaná podotýká, že smyslem náhrady nákladů řízení dle advokátního tarifu je především kompenzovat úspěšnému účastníkovi náklady účelně vynaložené na zajištění právního zastoupení. Lze si však jen stěží představit právního zástupce, který by za každý jeden úkon, činěný vždy od počátku ve prospěch všech žalobců jako celku, žádal plnou úhradu od každého z nich. Jestliže tedy existují případy, kdy jsou například po spojení více věcí do jednoho řízení přiznávány náklady řízení za jeden úkon ve vztahu ke každému zastoupenému zvlášť, v současném řízení k tomu není dán jediný racionální důvod. V této souvislosti žalovaná odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2022, č. j. 21 Co 227/2022-668, tedy rozhodnutí odvolacího soudu o odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Rakovníku, v řízení mezi stejnými účastníky jako ve zdejším řízení. Podle žalované, jestliže tedy soud zjistil 10 provedených úkonů dle advokátního tarifu, přičemž pro účely náhrady nákladů řízení počítá se 70 právními úkony, nejedná o náhradu nákladů účelně vynaložených a nejedná se o náklady správně vypočtené dle advokátního tarifu. Žalovaná dále upozorňuje na nesprávnost náhrady nákladů za vypracování znaleckého posudku Česká znalecká a.s. Tento znalecký posudek si žalobci nechali vypracovat již delší dobu před aktuálně projednávanou věcí a předložili jej již v několika soudních řízeních. Je tedy zcela proti smyslu zákona, aby za jeho vypracování byla žalobcům přiznána náhrada nákladů v každém z nich. Jestliže žalobci soudu opomněli sdělit, že tento náklad uplatňují opakovaně, žalovaná upozorňuje, že částka 84 700 Kč „vynaložená na zaplacení příslušného znaleckého posudku“ jim v rámci náhrady nákladů řízení byla přiznána např. již rozsudkem Okresního soudu v Berouně ze dne 8. 9. 2022, č. j. 12 C 77/2022-313. S ohledem na shora uvedené, je tedy výrok o náhradě nákladů řízení nesprávný a podle názoru žalované by měl být v návaznosti na rozhodnutí o výroku I. přinejmenším změněn na výrazně nižší částku.
6. Ze všech těchto důvodů žalovaná navrhuje, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu ve Znojmě k dalšímu projednání, případně, aby jej změnil tak, že žaloba se zamítá a žalovanému se přiznává náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů.
7. K odvolání žalované se prostřednictvím svého právního zástupce vyjádřili též žalobci a) – j). Ti považují rozhodnutí soudu I. stupně za věcně správné, když jednak odkazují na další řízení vedená mezi účastníky, ustálenou judikaturu s tím, že mají za to, že byly splněny všechny předpoklady vymezené zákonem a judikaturou k tomu, aby jejich žalobě o nahrazení projevu vůle Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

bylo zcela vyhověno. Odvolací námitky žalované tak považují za nedůvodné. V tomto směru v podstatě opakují argumentaci uváděnou již v řízení před soudem I. stupně, kterou dále doplňují.

8. K odvolání žalované proti rozhodnutí o nákladech řízení a námitkám k tomu uvedeným žalobci uvádějí, že žalovaná tvrdí, že žalobcům měla být přiznána náhrada nákladů řízení za každý uplatněný úkon pouze 1x. Podle žalobců je zřejmé, že tato námitka je výsledkem pouhého nepochopení platné právní úpravy ze strany žalované. V tomto směru žalobci odkazují na ust. § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a zdůrazňují, že v rámci svého závěrečného návrhu náklady řízení žalobci vyčíslili v plném souladu s právě uvedeným ustanovením. Platí přitom, že advokátovi náleží uvedená odměna při zastupování dvou nebo více osob bez dalšího, když advokátní tarif z uvedeného pravidla nestanovuje jakoukoliv výjimku či omezující korektiv. Stávající zákonná úprava tudíž žalované neposkytuje prostor o nákladech řízení v tomto směru jakkoliv polemizovat. V této souvislosti poukazují na komentářovou literaturu a dále uvádějí, že argumentuje-li žalovaná rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 2. listopadu 2022, č. j. 21 Co 227/2022-668, zcela přitom opomíjí, že v citovaném rozsudku krajský soud své závěry vztahuje právě k režijnímu paušálu ve výši 300 Kč, náležejícímu za každý úkon právní služby, nikoli o náhradě za úkon právní služby samotný. Z těchto důvodů tak mají za to, že soud I. stupně nepochybil, když žalobcům přiznal náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně v jimi požadované výši. Jestliže by jim toto právo bylo upřeno, byli by žalobci naopak nedůvodně diskriminováni a znevýhodňováni toliko z důvodu, že se svého restitučního nároku rozhodli domáhat společně. V této souvislosti mají za to, že uvedené námitky žalované byly odmítnuty i Nejvyšším soudem. Z těchto důvodů žalobci navrhuje, aby rozsudek soudu I. stupně byl v obou napadených výrocích potvrzen a žalobcům přiznány náklady odvolacího řízení.
9. K vyjádření žalobců uplatnila repliku žalovaná, která uvádí, že argumenty žalobců uváděné v jejich vyjádření jsou opakované tak, jak je uváděli již před soudem I. stupně. Žalovaná dále opětovně shrnuje svoji argumentaci uváděnou v odvolání, a to jak ohledně údajné liknavosti postupu žalované, tak i k ocenění nároků žalobců a v neposlední řadě též posouzení otázky tzv. lepšího práva.
10. Poté, co odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání bylo podáno oprávněnou osobou (ust. § 201 o.s.ř.), ve lhůtě (ust. § 204 o.s.ř.), a proti rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř., ust. § 202a contrario o.s.ř.), přezkoumal napadené rozhodnutí soudu I. stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž dospěl k závěru, že odvolání žalované ve věci samé není důvodné.
11. Jak vyplývá z obsahu spisu, žalobci se podanou žalobou domáhají nahrazení souhlasu žalované s uzavřením smlouvy o převodu pozemků ve vlastnictví státu, a to parcel č. 3530, 6187, 6344 a 6409 nacházejících se v k. ú. Šanov nad Jevišovkou. V této souvislosti žalobci tvrdí, že jsou oprávněnými osobami podle ust. § 4 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. (dále jen zákon o půdě) a náleží jim jako oprávněným osobám ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o půdě, případně ust. § 16 zákona o půdě náhrada za pozemky, které nebylo možné žalobcům ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě vydat, přičemž tato náhrada nebyla žalobcům dosud plně poskytnuta, a to z důvodu, že žalovaná nepřiznává žalobcům náhradu za nevydané pozemky ve správné výši. Žalobcům tedy vznikl nárok na bezúplatný převod pozemků z vlastnictví státu podle § 11a zákona o půdě, přičemž pozemky uvedené v článku I. navržené smlouvy o převodu pozemků byly oceněny na částku 571 433,80 Kč. Nároky žalobců jako nabyvatelů vůči žalované jako převodci na převod pozemků podle zákona o půdě činí ke dni uzavření navržené smlouvy částku 2 985 370,63 Kč.
12. Podle ust. § 11a odst. 1 zákona o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b), se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby. Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

13. Podle ust. § 11a odst. 2 zákona o půdě pozemkový úřad nezahrne do veřejné nabídky pozemek, jehož převodu brání zákonná překážka, nebo pozemek, ke kterému uplatnila třetí osoba právo na převod podle zvláštního právního předpisu.
14. Obecně je třeba nejprve uvést, že judikatura Nejvyššího soudu je ustálena v závěru, že v případě liknavého, svévolného či diskriminujícího postupu žalované (jež je nástupkyní Pozemkového fondu ČR a jejíž práva a povinnosti vykonává Státní pozemkový úřad) může oprávněná osoba nárok uplatnit u soudu žalobou na vydání konkrétního vhodného pozemku, aniž by důvodnost takové žaloby bylo lze vázat na podmínku jeho zahrnutí do veřejné nabídky, a že takový postup (jenž je výrazem zásady *vigilantibus iura scripta sunt*) nelze vůči ostatním oprávněným osobám pokládat za diskriminující. Je přitom jen věcí žalované, aby měla technicky řádně zpracována data o pozemcích, jež může nabízet k převodu, a aby k příslušným nabídkám přistupovala bez prodlení. Nesnáze při vyřizování nároků vyplývajících z restitučních právních předpisů nesmí státní orgán přesouvat na osoby oprávněné a nemůže těmito těžkostmi – ať už jsou jakéhokoliv charakteru – odůvodňovat nedostatky ve svém postupu (srov. především rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, uveřejněný pod č. 62/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
15. Soudní praxe je ustálena i v tom, že jako přinejmenším liknavý (ba až svévolný) lze kvalifikovat i takový postup žalované a jejího právního předchůdce, jímž bez ospravedlnitelného důvodu ztěžovala uspokojení nároku oprávněné osobě zásadně předpokládaným postupem (tj. prostřednictvím veřejné nabídky pozemků), nesprávným ohodnocením nároku, tj. nesprávným určením ceny oprávněné osoby odňatých a nevydaných pozemků (k tomuto např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. 28 Cdo 155/2016) a kdy proto nebylo možné na oprávněné osobě spravedlivě požadovat účast ve veřejných nabídkách (k tomuto např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. 28 Cdo 837/2017, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2015, sp. zn. 28 Cdo 1117/2015, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 2020, sp. zn. 28 Cdo 1666/2020).
16. Při úvaze lze-li postup žalované ve vztahu ke konkrétnímu restitučnímu nároku hodnotit jako liknavý, je nutno zohlednit i dobu, po kterou zůstává nárok neuspokojeným, kdy nelze odhlížet ani od délky předchozího řízení před pozemkovým úřadem (k tomuto srov. již shora citované rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 3767/2009). Pro posouzení nároku je mimo jiné rozhodující i otázka stávající výše nároku oprávněné osoby a hodnoty požadovaného náhradního pozemku. Tyto otázky soud řeší jako otázky předběžné (k tomuto např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2008, sp. zn. 28 Cdo 4949/2007, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. 28 Cdo 2857/2018). Jestliže cena oprávněnou osobou vybraného pozemku zdaleka nedosahuje výše aktuálního restitučního nároku – ani podle ocenění oprávněné osoby, ani podle ocenění žalované – nemá přesné ocenění (vyčíslení) restitučního nároku oprávněné osoby na výsledek řízení žádný vliv (k tomuto např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. 28 Cdo 2288/2018, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. 28 Cdo 4608/2018).
17. Odvolací soud po přezkoumání rozhodnutí soudu I. stupně i řízení, které mu předcházelo, dospěl k závěru, že soud I. stupně na základě provedeného dokazování učinil dostatečná skutková zjištění, když skutkové závěry soudu I. stupně považuje odvolací soud za správné (pokud odvolací soud doplnil dokazování znaleckým posudkem „České znalecké a.s.“, učinil tak pouze proto, že i když soud I. stupně učinil z této listiny závěry, není z obsahu spisu úplně zřejmé, zda byl formálně správně tento důkaz proveden, což je ostatně namítáno i žalovanou – proto tento formální nedostatek napravit v rámci odvolacího řízení odvolací soud s tím, že na věc samu to nemá žádný relevantní dopad, neboť pokud jde o předmětné pozemky, které mají být v rámci nahrazení projevu vůle převedeny na žalobce, vychází se z jejich ocenění provedené žalovanou v rozsahu 571 433,80 Kč, přičemž mezi stranami je nesporné, že nárok žalobců je minimálně ve výši 2 857 492,48 Kč – tedy několikanásobně převyšuje hodnotu převáděných pozemků – když i zde

lze souhlasit se soudem I. stupně, že pro toto řízení nemá právní relevanci posouzení rozdílných tvrzení účastníků ohledně výše restitučního nároku žalobců, když žalobci tvrdí restituční nárok ve výši 2 985 370,63 Kč, zatímco žalovaná potvrzuje restituční nárok žalobců v rozsahu 2 857 492,48 Kč); dále soud I. stupně aplikoval příslušné právní normy a též odpovídající judikaturu Nejvyššího soudu s tím, že i právní hodnocení, provedené soudem I. stupně, je zcela správné. Odvolací soud se ztotožňuje s hodnocením věci tak, jak jej učinil soud I. stupně, který podrobně vysvětlil veškeré své úvahy a důvody, pro které považuje žalobu žalobců vůči žalované za důvodnou. V tomto směru lze na obsáhlé, podrobné a přiléhavé odůvodnění rozhodnutí soudu I. stupně zcela odkázat. Z těchto důvodů by odvolací soud považoval za zbytečné opakovat argumentaci soudu I. stupně, a proto se dále stručně k opakovaným námitkám žalované (to je k totožným námitkám, které žalovaná uváděla již před soudem I. stupně) vyjádří odvolací soud jen v základních aspektech.

18. Zde je na místě nejprve zdůraznit to, že v průběhu řízení před soudem I. stupně bylo prokázáno, že žalobci jsou oprávněnými osobami, které v rámci restituce uplatnili svůj nárok podle zákona o půdě, přičemž u v žalobě uvedených pozemků existovala překážka pro jejich vydání a žalobcům tedy vznikl nárok na vydání náhradních pozemků v rozsahu ocenění těchto nároků jednotlivých žalobců. Dále je třeba zdůraznit, že u části nároků bylo provedeno ze strany žalované nesprávné ocenění a k nápravě došlo (byť nároky žalobců byly uplatněny již v roce 1992) až v roce 2021. U další části pak (byť opět byly tyto nároky žalobců uplatněny v roce 1992), tak o těchto bylo rozhodnuto až po 28 letech v roce 2020. Dále je třeba zdůraznit, že žalobou uplatněný nárok na nahrazení projevu vůle v souvislosti s převedením ve výroku označených pozemků nepřesahuje nespornou výši restitučních nároků jednotlivých žalobců. Ostatně tyto skutečnosti nejenže byly v řízení před soudem I. stupně prokázány, ale též nejsou mezi stranami sporné.
19. Naopak za sporné žalovaná již v řízení před soudem I. stupně a též i v rámci odvolacího řízení považuje některé další předpoklady pro vyhovění žalobě, tedy namítá zejména to, že z její strany nedošlo k liknavému či svévolnému nebo diskriminujícímu postupu při uspokojování restitučních nároků žalobců, dále namítá nesprávnost závěrů ve znaleckém posudku České znalecké a.s., ohledně výše restitučních nároků žalobců a v neposlední řadě pak namítá, že se soud I. stupně dostatečně nevyřadil s námitkou tzv. lepšího práva ve vztahu k pozemkům, jejichž převodu (nahrazení projevu vůle žalované) se žalobci v žalobě domáhají.
20. Jde-li o otázku toho, zda v daném případě lze považovat postup žalované při uspokojování nároků žalobců za liknavý či svévolný, případně diskriminující, lze nad rámec toho, co uvedl soud I. stupně poukázat na to, že po společenských změnách po roce 1989 zákonodárce formou restitučních zákonů usiloval o nápravu alespoň některých (restitučními zákony vymezených) křivd, včetně křivd majetkových. Jedním z těchto zákonů je i zákon č. 229/1991 Sb. zákon o půdě, přijatý a účinný již od roku 1991. Je-li takový zákon přijat, má být důsledně a též v přiměřené lhůtě naplněn. Nároky žalobců na náhradu byly uplatněny již v roce 1992, přičemž o některých těchto nárocích bylo rozhodnuto až v roce 2020 a jiné nároky (byť o nich bylo rozhodnuto i dříve, avšak v nesprávné výši) bylo o jejich řádném ocenění rozhodnuto až přeceněním v roce 2021 (srov. body 12., 13., 22. odůvodnění napadeného rozhodnutí soudu I. stupně). S ohledem na tyto zcela zřejmé skutečnosti a s ohledem na ustálenou judikaturu je nepochybné, že nebylo-li tedy řádně a včas o nárocích žalobců rozhodnuto tak, aby se žalobci mohli účastnit veřejných nabídek ve vztahu k celému a správně oceněnému svému nároku, jedná se o zcela zřejmou liknavost a svévolnost postupu žalované při vyřizování restitučních nároků žalobců (když právě takový postup za liknavý a svévolný označuje četná a ustálená judikatura Nejvyššího soudu, na kterou správně též odkazuje soud I. stupně). Uvedené dokresluje i situace na straně žalobců, kdy například žalobkyně a) a c) měly v okamžiku uplatnění restitučních nároků 59 let, přičemž v tomto roce (kdy o věci rozhoduje tento odvolací soud) dosáhnou 91 let a jejich nároky doposud nebyly zcela uspokojeny. Obdobné to je pak i u dalších žalobců, např. žalobkyně g) a žalobkyně j), které měly v době uplatnění nároku 49, resp. 48 let a v době rozhodnutí tohoto odvolacího soudu dosáhnou 81, resp. 80 let atd. Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

Z tohoto pohledu námitky žalované ohledně toho, že se nejedná o liknavý a svévolný přístup, nejsou důvodné. To konec konců potvrzují i souběžně vedené spory mezi týmiž účastníky ohledně uspokojení týchž restitučních nároků (v další jejich části), kde taktéž byla ve vztahu k uspokojení restitučních nároků shledána soudy všech stupňů liknavost žalované (srov. např. rozhodnutí Okresního soudu v Rakovníku ze dne 21. 6. 2022, č. j. 6 C 60/2021-607, rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2022, č. j. 21 Co 227/2022-668 a rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 5. 2023, č. j. 28 Cdo 1070/2023-710). V této souvislosti lze rovněž poukázat na ust. § 13 zákona č. 89/2012 Sb. (dále jen občanský zákoník) podle něhož *každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky*. V daném případě jde při posuzování toho, zda v případě žalobců lze považovat postup žalované při uspokojování nároků žalobců za liknavý či svévolný, případně diskriminující, za totožný s případem, který byl posuzován výše označenými rozhodnutími, přičemž v projednávané věci nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by mohly vést k jinému posouzení těchto rozhodných skutečností.

21. Je-li dále ze strany žalované namítáno to, že závěry znaleckého posudku České znalecké a.s. nejsou správné, nepovažuje odvolací soud ani tuto námitku za důvodnou. Jednak je třeba zdůraznit to, že nárok na nahrazení projevu vůle ohledně převedení pozemků se týká pozemků, které sama žalobkyně ohodnotila v rozsahu částky 571 433,80 Kč, přičemž mezi stranami není sporné to, že restituční nároky dosahují minimálně částky 2 857 492,48 Kč. Za této situace sporná částka ohledně části nároků převyšující částku 2 857 492,48 Kč není pro posouzení této věci relevantní.
22. Poukazuje-li v této souvislosti žalovaná též na to, že soud I. stupně vyhověl žalobnímu nároku nekorespondujícímu s předmětem řízení, když poukazuje na to, že v řízení o nahrazení projevu vůle, tedy nikoli v řízení o žalobě na určení, vyhověl žalobnímu nároku formulovanému tak, že nad rámec projevu vůle k převodu náhradních pozemků obsahuje výrok rovněž konstatování o výši restitučních nároků žalobců, nelze této námitce žalované přisvědčit. Zde lze odkázat mimo jiné na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 10. 2020, sp. zn. 28 Cdo 2260/2020, z něhož vyplývá, že *„hodnota restitučního nároku oprávněné osoby i hodnota převáděných náhradních pozemků jsou v řízení o nahrazení projevu vůle k převodu konkrétních náhradních pozemků otázkami, jež soud řeší jako otázky předběžné. Tyto otázky nejsou tedy předmětem sporu (autoritativně rozhodováno je toliko o vlastnictví oprávněné osoby, nikoliv o hodnotě převáděných náhradních pozemků, či o výši jejího restitučního nároku) a jejich řešení není pro soudy v dalších řízeních závazné“*. Namítá-li tedy žalovaná v rámci odvolání též nesprávné vyčíslení celkového restitučního nároku žalobců a případně jeho uvedení ve výroku, není s ohledem na právě uvedené tato námitka důvodná.
23. Důvodnou neshledává odvolací soud ani poslední námitku ohledně otázky tzv. lepšího práva. V této souvislosti lze uvést, že ohledně řešení této otázky byla judikaturou vymezena kritéria, která je třeba v této souvislosti posuzovat. Soud I. stupně se těmito kritérii zabýval, když není pravdou, že by svůj závěr postavil na jediném kritériu, a to okamžiku dřívějšího uplatnění nároku. Zde lze odkázat zejména na bod 24. odůvodnění napadeného rozhodnutí soudu I. stupně. Pokud v této souvislosti žalobkyně též poukazuje na to, že jde-li o bydliště žalobců d), e), že tito mají bydliště v Praze, nikoli v Jihomoravském kraji, kde se nachází pozemky, jejichž převedení se žalobci domáhají, lze k tomu uvést, že tato skutečnost na závěrech soudu I. stupně o tzv. lepším právu ničeho nemění, neboť většina žalobců má své bydliště v rámci Jihomoravského kraje, v jehož obvodu se nacházejí jak pozemky, které byly žalobcům (popř jejich právním předchůdcům) odňaty a které nelze s ohledem na zákonnou překážku vydat, tak i pozemky, kterých se jako náhradních v rámci uspokojení svých restitučních nároků žalobci domáhají.
24. S ohledem na vše uvedené, tedy odvolací soud dospěl k závěru, že pokud jde o věc samu, není odvolání žalované důvodné, a proto rozsudek soudu I. stupně ve věci samé, tedy v napadeném výroku I. dle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

25. Jde-li o odvolání žalované proti výroku o nákladech řízení, je třeba nejprve uvést to, že žalobci potvrdili, že pokud jde o náklad na vypracování znaleckého posudku společností Česká znalecká a.s. v částce 84 700 Kč, byly jim tyto náklady již pravomocně přiznány v jiném řízení, a proto jejich úhradu již v tomto řízení nepožadují. Náhrada těchto nákladů tedy nebyla žalobcům přiznána.
26. Odvolací soud k rozhodnutí o **nákladech řízení před soudem I. stupně** dále uvádí, že byť soud I. stupně v této věci správně aplikoval ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř., tedy, že zcela úspěšným žalobcům přiznal náhradu nákladů řízení, jejich vyčíslení odvolací soud za správné nepovažuje.
27. Zde je třeba nejprve poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2023, sp. zn. 28 Cdo 3854/2022 s tím, že z uvedeného rozhodnutí vyplývá, že v případě řízení o nárocích tak, jak je uplatnili žalobci a) – j) mají žalobci postavení samostatných (nikoli nerozlučných) společníků ve sporu (srov. § 91 odst. 1 o.s.ř.). Proto je třeba vyčísřit náklady každého ze žalobců zvlášť (a to, byť mají společného zástupce, k jehož rukám je žalovaná dle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. povinna náklady zaplatit).
28. V případě stanovení odměny za právní zastupování je třeba aplikovat ust. § 1 odst. 2, § 2 odst. 1, § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1 a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen advokátní tarif) se zdůrazněním toho, že předmětem řízení není $10 \times 571\,433,80$ Kč (tedy, že by každý z žalobců uplatňoval nárok na uspokojení svých restitučních nároků vydáním náhradních pozemků v tomto rozsahu), nýbrž předmětem řízení je $1 \times 571\,433,80$ Kč, kdy z této celkové částky uplatňuje každý ze žalobců podíl na něj připadající, a to v rozsahu tak, jak jej žalobci vymezili ve výroku I., článek III. smlouvy, kde jsou podíly každého ze žalobců přesně konkretizovány. Nárok žalobkyně a) tedy uplatněnou žalobu činí 1183/10 000, což je 11,83 % z částky 571 433,80 Kč tedy její nárok vyčíslen v korunách činí 67 600,60 Kč. Stejným způsobem tedy odvolací soud vypočítal i dílčí nároky ostatních žalobců, když u žalobkyně b) se jedná o nárok vyčíslený na koruny v částce 67 600,60 Kč, u žalobkyně c) v částce 61 029,10 Kč, u žalobce d) v částce 15 257,30 Kč, u žalobce e) v částce 15 257,30 Kč, u žalobkyně f) v částce 57 886,30 Kč, u žalobkyně g) v částce 127 658,30 Kč, u žalobce h) v částce 71 943,50 Kč, u žalobce i) v částce 71 943,50 Kč a u žalobkyně j) v částce 15 257,30 Kč.
29. Jde-li tedy o odměnu za zastupování, odvolací soud počítal odměnu u každého ze žalobců z výše nároku tak, jak byla tato výše vyčíslena s ohledem na jimi požadované podíly a takto stanovenou odměnu u každého ze žalobců snížil o 20 %, a to s ohledem na to, že se jedná o právní zastoupení více osob (srov. § 12 odst. 4 advokátního tarifu). U každé ze žalobkyň a), b) tak za 1 úkon právní služby náleží odměna ve výši 3 056 Kč, u žalobkyně c) ve výši 2 864 Kč, u žalobců d), e) a j) u každého ve výši 1 392 Kč, u žalobkyně f) ve výši 2 736 Kč, u žalobkyně g) ve výši 4 976 Kč a u žalobců h) a i) u každého ve výši 3 184 Kč.
30. U každého ze žalobců právní zástupce učinil 7 úkonů právní služby tak, jak tyto úkony vymezil soud I. stupně. Z uvedeného plyne, že celková odměna náleží u každé ze žalobkyň a) a b) ve výši 21 392 Kč, u žalobkyně c) ve výši 20 048 Kč, u každého ze žalobců d), e) a j) ve výši 9 744 Kč, u žalobkyně f) ve výši 19 152 Kč, u žalobkyně g) ve výši 34 832 Kč a u každého ze žalobců h) a i) ve výši 22 288 Kč.
31. Jde-li o náhradu režijních paušálů, je třeba uvést, že ke každému úkonu náleží vždy jen jeden režijní paušál ve vztahu ke všem zastupovaným osobám (tedy nikoli 10 režijních paušálů podle počtu zastupovaných osob). Zde se odvolací soud shoduje ve svém názoru s tím, jak ohledně režijních paušálů argumentoval ve svém rozsudku Krajský soud v Praze, a to v rozsudku ze dne 2. listopadu 2022, č. j. 21 Co 227/2022-668 (na které odkazují obě strany), kde uvedený odvolací soud odkazuje též na bohatou a ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu. V tomto řízení před soudem I. stupně bylo ze strany právního zástupce žalobců a) – j) učiněno 7 úkonů právní služby a náleží tedy 7 režijních paušálů, což celkem činí částku 2 100 Kč. Tato částka pak byla rozpočítána jako účelné Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

vynaložený náklad mezi jednotlivé žalobce v rozsahu jimi uplatněných podílů, tzn. v případě každé ze žalobkyně a) a b) v rozsahu 11,83 %, tedy na každou z nich připadá částka 248 Kč; v případě žalobkyně c) v rozsahu 10,68 %, na ni tedy připadá částka 224 Kč; v případě každého ze žalobců d), e) a j) v rozsahu 2,67 %, na každého z nich tedy připadá částka 56 Kč; v případě žalobkyně f) v rozsahu 10,13 %, na ni tedy připadá částka 212 Kč; v případě žalobkyně g) 22,34 %, na ni tedy připadá částka 472 Kč a v případě žalobců h) a i) v rozsahu 12,59 %, na každého z nich tedy připadá částka 264 Kč.

32. Dále lze za účelně vynaložený náklad pokládat náhradu za ztrátu času za 20 započatých půlhodin, tedy v celkové výši 2 000 Kč, když opět tato částka byla mezi žalobce a) – j) rozpočítána tak, jako u režijních paušálů. Obdobně pak bylo postupováno i ohledně cestovného, kdy za 2 cesty právního zástupce žalobců k jednání soudu I. stupně se jedná o částku 6 484,40 Kč, přičemž podíly jednotlivých žalobců byly rozpočítány opět podle výše podílů jednotlivých žalobců na celkově uplatněném nároku.
33. Při výpočtu nákladů u každého ze žalobců pak bylo toto navýšeno o DPH z odměny, režijních paušálů a ztráty času; nikoli však z nákladů cestovného, neboť odvolací soud má za to, že vyhláškou stanovená cena pohonných hmot reálně odráží průměrné ceny pohonných hmot, včetně DPH – navíc v tomto konkrétním případě právní zástupce uplatňoval výši náhrady za pohonné hmoty dle skutečně vynaložených nákladů, tedy včetně DPH.
34. Jde-li tedy o vyčíslení nákladů jednotlivých žalobců za řízení před soudem I. stupně, lze uvést, že v případě každé ze **žalobkyně a) a b)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 21 392 Kč za odměnu za právní služby, částku 248 Kč za režijní paušál, částku 236,60 Kč za ztrátu času, částku 767,10 Kč za náhradu cestovného a částku 4 594,10 Kč za DPH; celkem tedy u každé ze žalobkyně a) a b) se jedná o náklady za řízení před soudem I. stupně ve výši **27 237,80 Kč**.
35. V případě **žalobkyně c)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 20 048 Kč za odměnu za právní služby, částku 224 Kč za režijní paušál, částku 213,60 Kč za ztrátu času, částku 692,50 Kč za náhradu cestovného a částku 4 302 Kč za DPH; celkem tedy v případě žalobkyně c) se jedná o náklady za řízení před soudem I. stupně ve výši **25 480,10 Kč**.
36. V případě každého ze **žalobců d), e) a j)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 9 744 Kč za odměnu za právní služby, částku 56 Kč za režijní paušál, částku 53,40 Kč za ztrátu času, částku 173,10 Kč za náhradu cestovného a částku 2 069,20 Kč za DPH; celkem tedy u každého ze žalobců d), e) a j) se jedná o náklady za řízení před soudem I. stupně ve výši **12 095,70 Kč**.
37. V případě **žalobkyně f)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 19 152 Kč za odměnu za právní služby, částku 212 Kč za režijní paušál, částku 202,60 Kč za ztrátu času, částku 656,90 Kč za náhradu cestovného a částku 4 109 Kč za DPH; celkem tedy v případě žalobkyně f) se jedná o náklady za řízení před soudem I. stupně ve výši **24 332,50 Kč**.
38. V případě **žalobkyně g)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 34 832 Kč za odměnu za právní služby, částku 472 Kč za režijní paušál, částku 446,80 Kč za ztrátu času, částku 1 448,70 Kč za náhradu cestovného a částku 7 507,70 Kč za DPH; celkem tedy v případě žalobkyně g) se jedná o náklady za řízení před soudem I. stupně ve výši **44 707,20 Kč**.
39. V případě každého ze **žalobců h) a i)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 22 288 Kč za odměnu za právní služby, částku 264 Kč za režijní paušál, částku 251,80 Kč za ztrátu času, částku 816,40 Kč za náhradu cestovného a částku 4 788,80 Kč za DPH; celkem tedy u každého ze žalobců h) a i) se jedná o náklady za řízení před soudem I. stupně ve výši **28 409 Kč**.

40. Z právě uvedených důvodů, tedy odvolací soud napadený výrok II. rozsudku soudu I. stupně změnil tak, jak je to uvedeno ve výroku II. rozsudku odvolacího soudu.
41. Vzhledem k tomu, že v rámci odvolacího řízení (ohledně odvolání ve věci samé) byli žalobci zcela úspěšní, náleží jim náhrada účelně vynaložených nákladů, které jim vznikly v souvislosti s odvolacím řízením. Při vyčíslení těchto nákladů postupoval odvolací soud zcela shodně, jako při vyčíslení nákladů řízení před soudem I. stupně (viz odůvodnění tohoto rozhodnutí bod 26. – bod 33.).
42. Jde-li tedy o **náhradu nákladů odvolacího řízení**, právní zástupce žalobců a) – j) učinil ve věci 2 úkony právní služby, a to písemné podání ze dne 19. 3. 2024 (tj. vyjádření k odvolání žalované) a účast při jednání odvolacího soudu dne 30. 4. 2024. Dále ke každému úkonu náleží režijní paušál, tj. celkem 2 režijní paušály po á 300 Kč, tedy celkem 600 Kč; náhrada za ztrátu času strávenou cestou k jednání odvolacího soudu a zpět v rozsahu 10 půlhodin po á 100 Kč, tedy celkem částka 1 000 Kč; dále cestovné ze sídla advokátní kanceláře v Praze do sídla odvolacího soudu v Brně a zpět, celkem 420 km osobním automobilem při průměrné spotřebě 6,2 l benzínu (natural 95)/100 km, tj. celkem částka 3 444 Kč.
43. Jde-li tedy o vyčíslení nákladů jednotlivých žalobců za řízení před odvolacím soudem, lze uvést, že v případě každé ze **žalobkyň a) a b)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 6 112 Kč za odměnu za právní služby, částku 71 Kč za režijní paušál, částku 118,30 Kč za ztrátu času, částku 407,40 Kč za náhradu cestovného a částku 1 323,30 Kč za DPH; celkem tedy u každé ze žalobkyň a) a b) se jedná o náklady za odvolací řízení ve výši **8 032 Kč**.
44. V případě **žalobkyně c)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 5 728 Kč za odměnu za právní služby, částku 64 Kč za režijní paušál, částku 106,80 Kč za ztrátu času, částku 367,80 Kč za náhradu cestovného a částku 1 238,8 Kč za DPH; celkem tedy v případě žalobkyně c) se jedná o náklady za odvolací řízení ve výši **7 505,40 Kč**.
45. V případě každého ze **žalobců d), e) a j)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 2 784 Kč za odměnu za právní služby, částku 16 Kč za režijní paušál, částku 26,70 Kč za ztrátu času, částku 92 Kč za náhradu cestovného a částku 593,60 Kč za DPH; celkem tedy u každého ze žalobců d), e) a j) se jedná o náklady za odvolací řízení ve výši **3 512,30 Kč**.
46. V případě **žalobkyně f)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 5 472 Kč za odměnu za právní služby, částku 61 Kč za režijní paušál, částku 101,30 Kč za ztrátu času, částku 348,90 Kč za náhradu cestovného a částku 1 183,20 Kč za DPH; celkem tedy v případě žalobkyně f) se jedná o náklady za odvolací řízení ve výši **7 166,40 Kč**.
47. V případě **žalobkyně g)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 9 952 Kč za odměnu za právní služby, částku 134 Kč za režijní paušál, částku 223,40 Kč za ztrátu času, částku 769,30 Kč za náhradu cestovného a částku 2 165 Kč za DPH; celkem tedy v případě žalobkyně g) se jedná o náklady za odvolací řízení ve výši **13 243,70 Kč**.
48. V případě každého ze **žalobců h) a i)** se jedná o účelně vynaložené náklady ve výši 6 368 Kč za odměnu za právní služby, částku 75,50 Kč za režijní paušál, částku 125,90 Kč za ztrátu času, částku 433,60 Kč za náhradu cestovného a částku 1 379,60 Kč za DPH; celkem tedy u každého ze žalobců h) a i) se jedná o náklady za odvolací řízení ve výši **8 382,60 Kč**.
49. S ohledem na právě uvedené zavázal odvolací soud žalovanou zaplatit žalobcům náhradu nákladů odvolacího řízení tak, jak je to uvedeno ve výrocích III. – VIII. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně.

Brno 30. dubna 2024

Mgr. Jiří Vašíček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 23.05.2024 a vykonatelnosti dne 28.05.2024.
Přípojení doložky provedla Jana Šeneklová dne 03.07.2024.